

	REIKALAVIMŲ EGZAMINAVIMO CENTRAMS APRAŠAS Sertifikavimo dokumentas	SD 02
		1 lapas iš 7
		2 leidimas K-2

Keičia SD 02 1 leidimą
 Patvirtintą 2015-02-02
 Keitinys K-1 tekste išskirtas „I“,
 įsigalioja nuo 2020-02-03
 Keitinys K-2 tekste išskirtas „I“,
 įsigalioja nuo 2021-05-10

SD 02

REIKALAVIMŲ EGZAMINAVIMO CENTRAMS APRAŠAS

Dokumentas konfidencialus,
 dauginti ir platinti be vadovybės
 leidimo draudžiama

Parengė:	Patikrino:	Patvirtino:	Įsigalioja:
Grupės vadovas	VAK	Įstaigos vadovas	Nuo 2021-05-10
Parašas	Parašas	Parašas	
Data: 2017-12-22	Data: 2021-05-07	Data: 2021-05-07	

Turinys

1	Taikymo sritis	3
2	Nuorodos	3
3	Bendrosios nuostatos	3
4	Egzaminavimo centrų įvertinimas	3
5	Egzaminavimo centrams keliami reikalavimai	3
5.1	Bendrieji reikalavimai	3
5.2	Reikalavimai egzaminavimo centro patalpoms, įrangai, medžiagoms, personalui	4
6	Reikalavimai egzaminavimo centrams, kuriuose atliekamas profesinių žinių tikrinimo egzaminas ..	5
6.1	Bendrieji reikalavimai	5
6.2	Reikalavimai egzaminavimo centro patalpoms, įrangai, personalui	6

1 Taikymo sritis

1.1. Reikalavimai taikomi egzaminavimo centrams, kuriuose atliekamas suvirinimo darbuotojų kvalifikacijos tikrinimas.

2 Nuorodos

2.1. LST EN ISO 14732 Suvirinimo personalas. Metalinių medžiagų mechanizuotojo ir automatinio suvirinimo operatorių bei derintojų kvalifikacijos tikrinimas (ISO 14732);

2.2. LST EN ISO 9606-1 Suvirintojų kvalifikacijos tikrinimas. Lydomasis suvirinimas. 1 dalis. Plienai (ISO 9606-1, įskaitant Cor.1 ir Cor. 2);

2.3. LST EN ISO/IEC 17024 Atitikties įvertinimas. Bendrieji reikalavimai, keliami asmenų sertifikavimo įstaigoms (ISO/IEC 17024);

2.4. Kokybės vadybos procedūra KVP 01 "Dokumentų valdymas".

3 Bendrosios nuostatos

3.1. Egzaminavimo centru gali būti mokymo įstaiga ar įmonė.

3.2. Egzaminavimo centro ir Sertifikavimo įstaigos bendradarbiavimas ir atsakomybė grindžiami sutartimi, kurią pasirašo grupės vadovas įgaliotas Sertifikavimo įstaigos darbuotojas ir Egzaminavimo centro arba įmonės, kurioje steigiamas egzaminavimo centras, vadovas.

Jeigu egzaminavimo centras steigiamas įmonėje vienkartiniam suvirintojų arba suvirinimo operatorių kvalifikacijos tikrinimui, atskira sutartis nesirašoma.

3.3. Jei dėl kokių nors priežasčių Darbuotojų sertifikavimo grupės vadovas negali atlikti savo veiksmų jo funkcijas atlieka Sertifikavimo įstaigos vadovas arba jo paskirtas sertifikavimo įstaigos darbuotojas.

3.4. Ši procedūra valdoma vadovaujantis KVP 01 "Dokumentų valdymas" reikalavimais.

4 Egzaminavimo centrų įvertinimas

4.1. Egzaminų centro galimybes vykdyti suvirintojų arba suvirinimo operatorių kvalifikacijos tikrinimą atlieka Sertifikavimo įstaiga pagal sertifikavimo procedūrą SP 03 „Egzaminavimo centro įvertinimas ir priežiūra“.

4.2. Įstaiga arba įmonė, norinti tapti egzaminavimo centru arba savo sudėtyje įsteigti egzaminavimo centrą, pateikia prašymą Sertifikavimo įstaigai dėl jos, kaip egzaminavimo centro, veiklos įvertinimo ir pripažinimo.

Jeigu egzaminavimo centras steigiamas įmonėje vienkartiniam suvirintojų arba suvirinimo operatorių kvalifikacijos tikrinimui, toks prašymas gali būti neteikiamas. Šiuo atveju paraiškoje turi būti nurodoma, kad pareiškėjas pageidauja atlikti darbuotojų kvalifikacijos tikrinimą savo gamybinėje bazėje, yra susipažinęs su šio dokumento (SD 02 „Reikalavimų egzaminavimo centrams aprašas“) reikalavimais ir įsipareigoja jų laikytis organizuodamas suvirintojų arba suvirinimo operatorių kvalifikacijos tikrinimo egzaminą.

4.3. Darbuotojų sertifikavimo grupės vadovas paskiria sertifikavimo specialistą, kuris įvertina steigiamo egzaminavimo centro galimybes organizuoti suvirinimo darbuotojų kvalifikacijos tikrinimą pagal sertifikavimo procedūrą SP 03 „Egzaminavimo centro įvertinimas ir priežiūra“.

4.4. Kai egzaminavimo centras steigiamas įmonėje vienkartiniam suvirinimo darbuotojų kvalifikacijos tikrinimui, jo atitiktį ir galimybes atlikti suvirinimo darbuotojų kvalifikacijos tikrinimą prieš egzaminą įvertina paskirtasis ~~egzaminuotojas~~ **suvirinimo darbuotojų sertifikavimo ekspertas** pagal sertifikavimo procedūrą SP 03 „Egzaminavimo centro įvertinimas ir priežiūra“.

5 Egzaminavimo centrams keliami reikalavimai

5.1 Bendrieji reikalavimai

5.1.1. Egzaminavimo centro pagrindinis uždavinys yra sudaryti tinkamas sąlygas atlikti suvirinimo darbuotojų kvalifikacijos tikrinimą pagal standartus LST EN ISO 9606-1 arba LST EN ISO 14732 bei kitus susijusius taikomus standartus. Šiam tikslui centras turi:

- suteikti saugos bei higienos normas atitinkančias patalpas;
  - turėti pakankamą kiekį reikalingos suvirinimo įrangos;
  - egzamino metu aprūpinti pagrindinėmis ir pridėtinėmis medžiagomis, visomis reikalingomis materialinėmis, techninėmis priemonėmis egzaminuojamus suvirintojus, **egzaminuotojus suvirinimo darbuotojų sertifikavimo ekspertus** ir kitus Sertifikavimo įstaigas darbuotojus;
  - skirti atsakingą už egzaminų organizavimą kompetentingą darbuotoją.
- 5.1.2. Egzaminavimo centras visiškai atsako už darbų saugos, elektrosaugos, priešgaisrinės saugos ir darbo higienos reikalavimų laikymąsi kvalifikacijos tikrinimo egzaminų metu.

5.2 Reikalavimai egzaminavimo centro patalpoms, įrangai, medžiagoms, personalui

5.2.1 Reikalavimai egzaminavimo centro patalpoms:

5.2.1.1. Egzaminavimo centro patalpos turi būti pritaikytos suvirinimo darbų atlikimui ir įrengtos pagal darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos ir darbo higienos reikalavimus. Egzaminavimo centre turi būti darbuotojų (tarp jų **egzaminuotojų suvirinimo darbuotojų sertifikavimo ekspertų** ir egzaminuojamųjų suvirinimo darbuotojų) saugos ir sveikatos ir gaisrinės saugos instrukcijos.

5.2.1.2. Kiekvienam numatomam egzaminuoti suvirinimo darbuotojui turi būti suteikiama atskira darbo vieta (gali būti kabina), apsauganti darbo vietą ir virinamą bandomąjį pavyzdį (toliau BP) nuo kenksmingų aplinkos veiksnių, o kitus egzamine dalyvaujančius asmenis – nuo elektros lanko spinduliavimo, metalo pūslų, kibirkščių ir kitų pavojų. Jei egzaminas vykdomas gamybinėse patalpose, turi būti užtikrinta ir kitų tose patalpose dirbančių asmenų apsauga nuo kenksmingų veiksnių, o darbai organizuojami taip, kad nebūtų trukdoma darbuotojams, kurių kvalifikacijos tikrinimas atliekamas.

5.2.1.3. Egzaminuojamų darbuotojų skaičius priklauso nuo įrengtų darbo vietų skaičiaus. Kabinose gali virinti tik po vieną suvirintoją.

5.2.1.4. Egzaminavimo centre privalo būti numatytos vietos, pritaikytos paruoštų suvirinimui BP, suvirintų BP, suvirinimo medžiagų ir kitų egzaminui reikalingų priemonių saugojimui.

5.2.2. Reikalavimai suvirinimo įrangai ir pagalbiniam įrengimui bei įrankiams:

5.2.2.1. Egzaminavimo centre turi būti reikalinga egzaminui suvirinimo, terminio apdirbimo įranga, pagalbinės priemonės bei įrankiais numatytam ir suderintam suvirinimo procesui atlikti pagal naudojamus SPA.

5.2.2.2. Kiekvienam suvirinimo procesui skirta suvirinimo, terminio apdirbimo įranga, pagalbinės priemonės ir įrankiai turi būti techniškai tvarkingi, suvirinimo įranga turi tinkamai veikti, atitikti saugos reikalavimus ir užtikrinti reikalingų darbinių parametrų uždavimą, kontrolę, tolygų išlaikymą.

5.2.2.3. Jei egzaminavimo centre numatomas „8-os“ plienų grupės pavydžių suvirinimas, tai visi įrankiai (dildės, vielos šepėčiai, abrazyviniai diskeliai ir t.t), tiesiogiai kontaktuojantys su pagrindiniu metalu, negali būti naudojami kitų plieno grupių apdirbimui.

5.2.2.4. Volframo adatų atnaujinimui turi būti adatų galandinimo įrenginys.

5.2.2.5. Tais atvejais, kai atliekant BP suvirinimą pagal SPA reikalaujama temperatūros kontrolė, egzaminavimo centre turi būti priemonės tai atlikti.

5.2.2.6. Jei kvalifikacijos tikrinimui naudojamas lankinio suvirinimo glaistytais elektrodais suvirinimo procesas, egzaminavimo centre turi būti elektrodų kaitimo įrenginys, kurio techninės galimybės - temperatūra, reikalinga naudojamiems elektrodams kaitinti, išlaikymo reguliavimas ir kitos - sudaro prielaidas kokybiškai paruošti elektrodus.

5.2.2.7. Kiekvienoje suvirinimo darbuotojo darbo vietoje turi būti:

- suvirinimo įranga, skirta naudojamam suvirinimo procesui;
- suvirintojo apsauginis skydelis su šviesos filtru (filtro tamsumo Nr. atitinkamai pagal suvirinimo būdą);
- skaidraus stiklo apsauginiai akiniai;
- pakankama bendra arba vietinė ištraukiamoji ventiliacija;

- BP tvirtinimo įtaisas, užtikrinantis reikiamą suvirinimo padėtį ir saugų virinamo BP įtvirtinimą. Tvirtinimo būdas neturi sertifikuojamam darbuotojui sukelti papildomų sunkumų, išskyrus sąlygas, numatytas norminiuose teisės aktuose arba standartuose;

- surinkimo, centravimo įrenginys;
- kaminė šlifavimo mašinėlė su abrazyviniu diskeliu;
- rankinė dildė;
- suvirintojo kirstukas;
- plieninės vielos šepetys.

5.2.3. Reikalavimai medžiagoms:

5.2.3.1. Egzaminui pateiktos medžiagos turi atitikti nurodytas suvirinimo procedūrų aprašuose (SPA) pagal kuriuos bus atliekamas suvirinimas.

5.2.3.2. Egzaminavimo centras prieš egzaminą turi pateikti Sertifikavimo įstaigos **egzaminuotojui suvirinimo darbuotojų sertifikavimo ekspertui** pagrindinio metalo ir suvirinimo medžiagų sertifikatus arba medžiagų identifikavimo dokumentus.

5.2.3.3. Turi būti užtikrintas egzaminui reikalingų suvirinimo medžiagų ir bandomųjų pavyzdžių paruošimas ir kiekis.

5.2.4. Reikalavimai personalui:

5.2.4.1. Egzamino organizavimui turi būti paskirtas kompetentingas darbuotojas, atsakingas už teisės aktų, standartų, SPA ir kitų dokumentų, pagal kuriuos atliekamas suvirintojų kvalifikacijos tikrinimas, turėjimą, bei egzamino organizavimą. Šis darbuotojas turi būti suvirinimo specialistas ir turėti suvirinimo inžinieriaus diplomą, Europos suvirinimo specialisto, suvirinimo darbų priežiūros meistro ar kitą jo kompetenciją patvirtinantį pažymėjimą, būti gerai susipažinęs su standarto EN ISO 9606-1 ir/arba LST EN ISO 14732 reikalavimais. Jis privalo užtikrinti medžiagų kokybę, jų saugojimą, išdavimą bei medžiagų sertifikatų kontrolę.

5.2.4.2. Saugiam egzamino vykdymui turi būti paskirtas kompetentingas darbuotojas, atsakingas už darbų saugą ir gaisrinę saugą, darbo higienos reikalavimų laikymąsi (šis darbuotojas turi būti atestuotas saugos ir sveikatos darbe klausimais ir turėti įmonės saugos ir sveikatos tarnybos specialisto arba jį atitinkantį pažymėjimą)

5.2.4.2. Egzamino organizavimui paskirtas darbuotojas privalo išmanyti taikomus suvirinimo procesus, medžiagų apdirbimo ir saugojimo tvarką, mokėti naudotis visais egzamino metu naudojamais įrenginiais bei priemonėmis, gebėti suderinti suvirinimo įrangą, pašalinti nedidelius gedimus, instrukuoti suvirintojus, išaiškinti jiems kylančius klausimus dėl suvirinimo proceso.

5.2.4.3. Egzaminavimo centro personalas privalo užtikrinti bešališkumą, konfidencialumą ir interesų konflikto prevencijos sąlygas. Matydamas, kad šių sąlygų užtikrinti negalės – privalo nedelsiant apie tai informuoti Sertifikavimo įstaigą.

6 Reikalavimai egzaminavimo centrams, kuriuose atliekamas profesinių žinių tikrinimo egzaminas

6.1 Bendrieji reikalavimai

6.1.1. Egzaminavimo centro pagrindinis uždavinys yra sudaryti tinkamas sąlygas atlikti suvirinimo darbuotojų kvalifikacijos tikrinimą. Šiam tikslui centras turi:

- suteikti saugos bei higienos normas atitinkančias patalpas;
- egzamino metu aprūpinti visomis reikalingomis materialinėmis, techninėmis priemonėmis egzaminuojamus darbuotojus, **egzaminuotojus suvirinimo darbuotojų sertifikavimo ekspertus** ir kitus Sertifikavimo įstaigos darbuotojus;

- užtikrinti bešališkumą, konfidencialumą ir interesų konflikto prevencijos sąlygas, tai patvirtinti pasirašant sutartis;

- skirti atsakingą už egzaminų organizavimą kompetentingą darbuotoją, kurio dalyvavimas nesukels interesų konflikto.

6.1.2. Egzaminavimo centras visiškai atsako už darbų saugos, priešgaisrinės saugos ir higienos reikalavimų laikymąsi kvalifikacijos tikrinimo egzaminų metu.

6.2 Reikalavimai egzaminavimo centro patalpoms, įrangai, personalui

6.2.1 Reikalavimai egzaminavimo centro patalpoms:

6.2.1.1. Egzaminavimo centro patalpos turi būti pritaikytos egzamino atlikimui ir įrengtos pagal darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos ir darbo higienos reikalavimus. Egzaminavimo centre turi būti darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos instrukcijos.

6.2.1.2. Kiekviena egzaminavimo vieta organizuojama taip, kad nebūtų trukdoma darbuotojams, kurių kvalifikacijos tikrinimas atliekamas.

6.2.1.3. Egzaminuojamų darbuotojų skaičius priklauso nuo įrengtų egzaminavimui vietų skaičiaus.

6.2.1.4. Turi būti numatyta darbo vieta egzaminuotojui *suvirinimo darbuotojų sertifikavimo ekspertui*.

6.2.2 Reikalavimai personalui:

6.2.2.1. Egzamino organizavimui turi būti paskirtas kompetentingas darbuotojas, atsakingas už teisės aktų, standartų, ir kitų dokumentų, pagal kuriuos atliekamas darbuotojų kvalifikacijos tikrinimas, turėjimą, bei egzamino organizavimą.

6.2.2.2. Egzaminavimo centro personalas privalo užtikrinti bešališkumą, konfidencialumą ir interesų konflikto prevencijos sąlygas. Matydamas, kad šių sąlygų užtikrinti negalės – privalo nedelsiant apie tai informuoti Sertifikavimo įstaigą.

7 Paskirstymas

Ši tikrinimo procedūra įteikiama arba saugoma:

- popierinė dokumento versija - vadovybės atstovui kokybei;
- popierinė/ar elektroninė dokumento versija - NAB;
- dokumento elektroninė versija tik skaitymui – CRM programinė sistema.

8 Keitimas

Šis dokumentas saugomas ir sunaikinamas pagal procedūrą KVP 01 "Dokumentų valdymas".

	REIKALAVIMŲ EGZAMINAVIMO CENTRAMS APRAŠAS Sertifikavimo dokumentas	SD 02
		7 lapas iš 7
		2 leidimas K-2

KEITINIŲ REGISTRAVIMO LAPAS

Keitinio eilės Nr.	Keičiamo lapo Nr.	Keitinio pobūdis, trumpas aprašymas	Galiojimo pradžia	Keitinį atlikusio asmens pavardė, parašas	Data
1	2	3	4	5	6
1	3 psl.	p.2.1.-2.3., 5.1.1.: atsisakoma metų rodymo prie standartų	2020-02-03	I.Launikonytė	2020-01-30
2	3 psl.	p.3.2.: patikslinama, kas pasirašo sutartį su steigiamu egzaminavimo centru.	2021-05-10	I.Launikonytė	2021-05-07
2	3 psl.	p.3.3. išbraukiamas perteklinis punktas	2021-05-10	I.Launikonytė	2021-05-07
2	3-6 psl.	Skyriai 4-6.: terminas „egzaminuotojas“ pakeistas terminu „suvirinimo darbuotojų sertifikavimo ekspertas“	2021-05-10	I.Launikonytė	2021-05-07

F KVP 01-17-004

PERŽIŪRŲ REGISTRAVIMO LAPAS

Eil. Nr.	Data	Peržiūrą atliko	Išvados	Parašas
1	2	3	4	5

F KVP 01-17-005